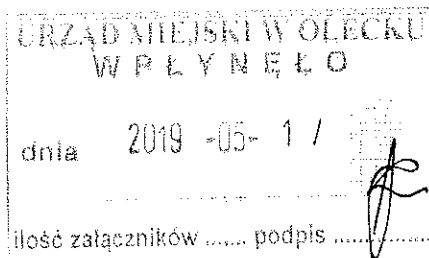

Dokument elektroniczny**Miejsce i data sporządzenia dokumentu**

11527/19 2019-05-17

Dane nadawcy

Anna Mojzesowicz

PESEL: 82041805963

Telefon: +48698185023

Email: sekretariat@ekopolska.org.pl

Dane adresata

URZĄD MIEJSKI W OLECKU

19-400 OLECKO

OLECKO

PL. PLAC WOLNOŚCI 3

P. Dvrd
22.05.2019
yleGlu
fm.**UZUPEŁNIENIE INFORMACJI****GKO.6220.13.2017**

Dot. inwestycji planowanej w m. Kukowo gm. Olecko (treść pisma w załączniku).

Załączniki:1. [SKM_C554e19051712331.pdf](#)

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu. Data złożenia podpisu:

2019-05-17T13:12:57.634+02:00

Podpis elektroniczny

Gogolinek, dnia 16 maja 2019 r.

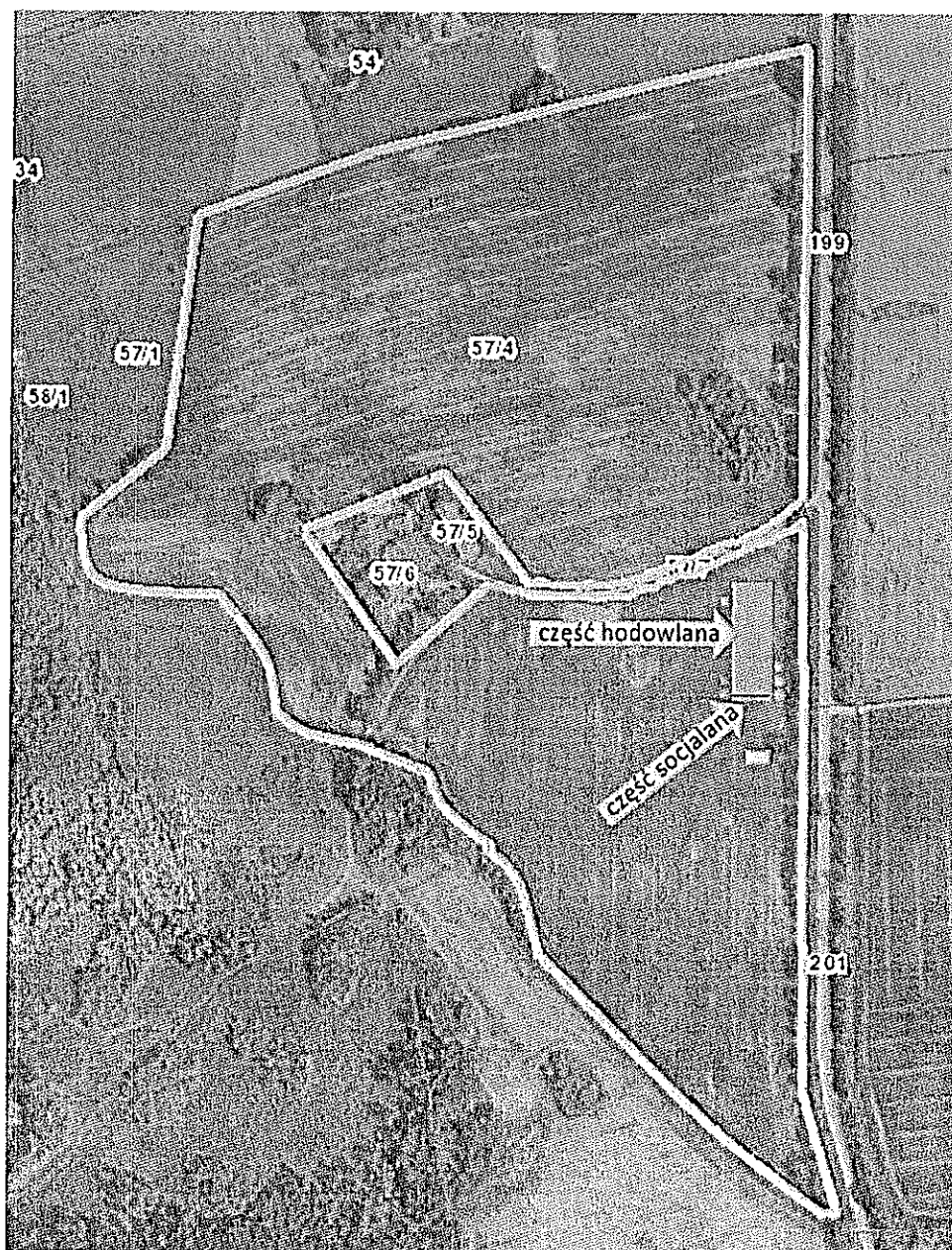
EkoPolska Mojzesowicz Sp. k.
Gogolinek 22
86-011 Wtelno
a.jakubowska@ekopolska.org.pl
EPM.2019. .AJ

Urząd Miejski Olecko
Plac Wolności 3
19-400 Olecko

W nawiązaniu do pisma Burmistrza Olecka z dnia 7 lutego 2019 r., znak: **GKO.6220.13.2017**, wzywającego do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na *budowie obiektu inwentarskiego (kurnika) na działce o nr ewid. 57/4 w miejscowości Kukowo, gmina Olecko*, przedkłada się poniższe wyjaśnienia.

CZEŚĆ I

Ad.1.: Poniżej przedstawiono rysunek obrazujący orientacyjną lokalizację planowanych zbiorników na ścieki. Należy jednak pamiętać, że szczegółowy PZT zostanie sporządzony na potrzeby uzyskania pozwolenia na budowę. Przewidywane odległości przedmiotowych zbiorników od granic działki i najbliższego domu są zgodne z wymaganiami § 36 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*. Zakładane odległości będą wynosiły około 60 m od najbliższej granicy działki i około 250 m od najbliższych zabudowań mieszkalnych. Inwestor nie posiada jeszcze ostatecznego projektu budynku w związku z czym poniżej zaznaczono szacowany „podział” budynku na część hodowlaną i socjalną.

Rysunek 1. Orientacyjna lokalizacja obiektu inwentarskiego i infrastruktury towarzyszącej na terenie działki o nr ewid. 57/4 w m. Kukowo
(źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.gov.pl).

Legenda:

- budynek inwentarski (kumik)
- waga samochodowa
- kontener na padłe zwierzęta
- zbiorniki na ścieki
- stacja gazowa
- silos paszowy

Ad.2.: Dodatkowy zjazd z drogi krajowej zostanie wykonany pod warunkiem uzyskania zgody, w przypadku braku takiej zgody będzie korzystać z istniejącego zjazdu.

Ad.3.: Inwestor będzie wynajmował firmę zewnętrzną, która w ciągu jednego dnia (maksymalnie dwóch) będzie wywoziła obornik bezpośrednio z budynku kurnika do biogazowni bez konieczności magazynowania go na terenie działki.

Ad.4.: Inwestor oszacował, że będzie to najkorzystniejsza i najefektywniejsza forma utrzymywania zwierząt. Jednak nie wyklucza, że na etapie eksploatacji okaże się, że do ściółkowania będzie wykorzystywana ściółka.

Ad.5.: Do tej pory Organ prowadzący postępowanie nie przekazał informacji o tym, że w sprawie zostały złożone uwagi i pojawił się konflikt społeczny. W związku z powyższym ewentualna dokładniejsza analiza konfliktów społecznych może zostać przedstawiona po otrzymaniu kopii treści złożonych uwag.

Ad.6.: Toczące się postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tj. ocena o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (zwana dalej OOŚ), reguluje ustawa *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [...]*. Artykuł 66 ust. 1 ww. aktu prawa wskazuje m.in. na wymóg określenia przewidywanego oddziaływania na środowisko, w tym na ludzi. Istotne jest jednak to, iż przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska nie należy odczytywać autonomicznie, tj. niejako w oderwaniu od pozostałych powszechnie obowiązujących aktów, w szczególności ustanowionych na wyższym szczeblu. Realizacja ww. przepisu wymaga zatem jednoczesnego uwzględnienia najważniejszej normy prawnej, jaką jest niewątpliwie *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*, w tym art. 7, który to stanowi: „*Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.*”

Podstawą dokonywanych analiz, w tym przez organy ochrony środowiska, są obowiązujące w polskim prawodawstwie metodyki referencyjne, a także wartości normatywne. W polskim systemie prawnym nie obowiązują natomiast szczególne normy prawne, które odnosiłyby się do zapachów. Przepisy prawa ustalają jednak wartości odniesienia substancji w powietrzu, które to wywołują ww. zapachy. Przedmiotowe wartości stanowią aktualnie jedyne obiektywne kryterium oceny.

Przeprowadzona na podstawie ww. metodyki analiza w zakresie dyspersji zanieczyszczeń w powietrzu (zawarta w *Raporcie...*) wykazała przewidywane dotrzymanie ww. wartości odniesienia. W świetle powyższego, wykluczono znaczące negatywne oddziaływanie planowanej inwestycji na stan jakości powietrza, w tym w kontekście uciążliwości złowonnej. Dalsza analiza w tym zakresie wykracza zakres ustawowej oceny, a także stanowi jedynie formę uznaniową.

Poniżej przedstawiono przykładowe ustalenia ogólnodostępnych dokumentów w zakresie analiz i ocen dla tzw. odorów na etapie m.in. procedury OOS, które to w istocie obowiązują niejako „od zawsze”.

Pismo Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2013 r., znak: BMzk-070-355/16026/13/MK, tj. stanowisko w sprawie problematyki dotyczącej powstawania nowych ferm drobiu w powiecie mławskim. *„Zwrócenie uwagi wymaga, że największym problemem, będącym główną przyczyną protestów związanych z eksploatacją ferm drobiu są substancje zapachowo-czynne pochodzące z procesu technologicznego. W chwili obecnej w Polsce brak jest możliwości oceny uciążliwości odorowej planowanej inwestycji, gdyż nie istnieją odpowiednie akty prawne regulujące te kwestie. W świetle obowiązujących przepisów, jedyną możliwością analizy wpływu planowanego budynku inwentarskiego na stan jakości powietrza atmosferycznego pod kątem substancji odorowych jest sprawdzenie dotrzymania norm emisji przede wszystkim takich substancji, jak amoniak czy siarkowodor, pochodzących z procesu technologicznego i porównanie oszacowanych w przedłożonym raporcie wielkości emisji oraz imisji z normami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87). Jeżeli z przedłożonej dokumentacji wynika, iż planowany budynek inwentarski nie będzie powodował przekroczenia standardów jakości powietrza, regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgadnia warunki realizacji takiej inwestycji.”*

Dokument wydany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska pt. *„Analiza prawna orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego w powiązaniu z orzeczeniami wojewódzkich sądów administracyjnych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko w sprawach wszczętych po 28 lipca 2005 r.”*, Warszawa, 2011 r.: *„Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 lutego 2010 r., sygn.. akt II OSK 223/09 [...] Sąd I instancji właściwie także orzekł, że unormowanie z art. 85 POŚ nie wprowadziło odpowiedniej normy dotyczącej ochrony powietrza przed zapachami lecz tylko przed określonymi substancjami w powietrzu. Należy podkreślić, że zapach czy też odór jest substancją niemierzalną. Zapachy, pomimo że mogą być uciążliwe, nie mogą być badane, gdyż w polskim systemie prawnym nie obowiązują normy prawne, które odnosiłyby się do zapachów. W takiej sytuacji za kryterium oceny w tym zakresie przyjmuje się średnioroczne i godzinowe stężenia amoniaku i siarkowodoru.”*

Podkreślić przy tym należy fakt, iż problematyka w zakresie braku stosownych uregulowań prawnych dla określonych uciążliwości generowanych do środowiska nie dotyczy jedynie odorów. Ustawodawca bowiem ustalił np. odrębne metodyki propagacji hałasu w przestrzeni otwartej, a także dopuszczalne poziomy hałasu w stosunku do tzw. hałasu przemysłowego oraz komunikacyjnego. Wskazane powyżej dwa aspekty ochrony środowiska podlegają prawnej ocenie w sposób niezależny względem siebie (odrębnie). W praktyce natomiast ww. rodzaje oddziaływania akustycznego niejako się kumulują w odbiorze ludzi, w tym stanowią uciążliwość akustyczną wyłącznie w sytuacji łącznego ich występowania. Podobna kwestia dotyczy też emisji określonych substancji

do powietrza, np. dwutlenku siarki, czy też dwutlenku azotu. Zanieczyszczenia te oceniane są odrębnie, zgodnie z ustalonym przez ustawodawcę kryterium oceny, tj. na podstawie obowiązujących, wartości odniesienia dla tychże substancji. Pomimo to, w praktyce współwystępowanie kilku zanieczyszczeń w powietrzu może wywołać zjawisko tzw. synergii, które w istocie może przyczynić się do wystąpienia określonych dolegliwości, uciążliwości. Odbiór przez ludzi określonych rodzajów generowanych do środowiska substancji oraz energii jest zróżnicowany, przy czym największą wrażliwością pod tym względem charakteryzują się tzw. *populacje wrażliwe* (osoby w podeszłym wieku, kobiety w ciąży, niemowlęta, osoby z alergią itp.). Ustawodawca przewiduje natomiast co do zasady jednolite wartości normatywne, których to dotrzymania w żadnym wypadku nie należy utożsamiać z uzyskaniem gwarancji w zakresie braku możliwości wystąpienia uciążliwości. Podstawą niejako stworzenia dopuszczalnych poziomów dla substancji, czy też energii w środowisku jest bowiem jedynie minimalizacja negatywnego oddziaływania.

Pomimo powyższych ustaleń, w ramach formułowania niniejszego pisma, postanowiono dokonać dodatkową analizę uciążliwości zapachowej planowanej do realizacji inwestycji. Analizę tę oparto na założeniu, iż oddziaływanie bodźców na organizm człowieka jest proporcjonalne do logarytmu z intensywności tych bodźców. W drugiej połowie XIX wieku sformułowano zależność pomiędzy intensywnością bodźca a reakcją człowieka na ten bodziec. Prawo to nazwano prawem *Webera-Fechnera*, które przyjmuje postać:

$$R = C \cdot \ln B/B_0$$

gdzie:

R - siła wrażenia (np. zapachu),

C - współczynnik proporcjonalności,

B - siła bodźca wywołującego wrażenie o intensywności R,

B₀ - siła najsłabszego wyczuwalnego bodźca (bodźca progowego).

Dla analizy uciążliwości odorowej przyjęto zależność:

$$I = k_{w.F} \cdot \log S/S_{pww}$$

gdzie:

I - intensywność zapachu,

k_{w.F} - współczynnik *Webera-Fechnera*,

S - stężenie zanieczyszczenia wywołującego wrażenie o intensywności zapachu I,

S_{pww} - stężenie wyczuwalne zanieczyszczenia.

Jak wynika z wyników stężeń zanieczyszczeń w powietrzu zawartych w *Raporcie*..., najwyższe stężenie maksymalne amoniaku w rejonie najbliższej usytuowanej zabudowie mieszkalnej wynosić będzie ok. 150 µg/m³. Jednocześnie do oceny uciążliwości zapachowej przyjęto próg wyczuwalności zapachowej ww. substancji na poziomie 0,5 mg/m³, wg informacji zawartej w opracowaniu prof. dr hab. inż. Jana D. Rutkowskiego, dr hab. inż. Joanny Kośmider oraz dr hab. inż. Mirosława Szklarczyka pt. „*Substancje odorotwórcze w środowisku*”, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska,

Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa 1995 r. Wskaźnik intensywności zapachu wynosić zatem będzie:

$$I = 1,5 \cdot \log 0,15/0,5 < 0$$

Według S. Hławiczki „*Uciążliwość zapachowa jako element ocen oddziaływania na środowisko*”, Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1993 r., wskaźniki intensywności zapachu wynoszą:

- 0 brak zapachu
- 1 zapach bardzo słaby
- 2 zapach słaby
- 3 zapach wyraźny
- 4 zapach silny

Biorąc pod uwagę otrzymany powyżej wynik, można domniemywać, że planowana inwestycja będzie klasyfikowała się jako źródło odorów o intensywności $I = 0$, tj. co do zasady brak zapachu. Brak jest zatem przeciwwskazań co do realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.

Ad.7.: Obornik z budynku będzie usuwany w sposób mechaniczny bezpośrednio z budynku na pojazdy transportowe.

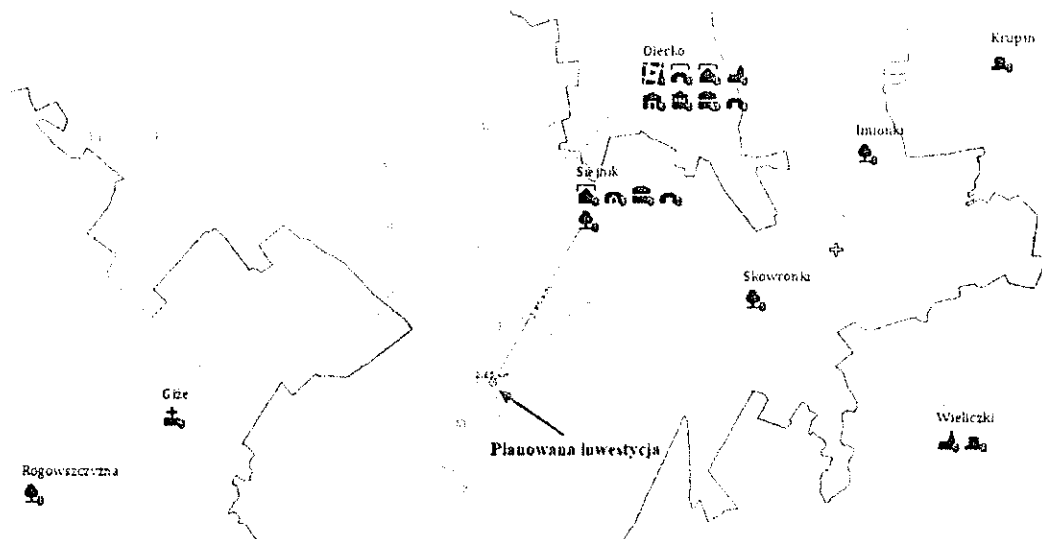
Ad.8.: Wartość 4,1 Mg obornika jest wynikiem omyłki pisarskiej. Ta wartość odnosi się do zawartości azotu całkowitego w produkowanym oborniku.

CZEŚĆ II

Ad.1.: Według informacji podanych przez Urząd Miejski w Olecku (pismo z dnia 7 czerwca 2018 r.) dla terenu objętego planowaną inwestycją nie wydano decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji o warunkach zabudowy. Stanowi on pole uprawne. Oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia zamyka się w granicach działki 57/4, w związku z czym nie będzie występowało żadne powiązanie z innymi przedsięwzięciami.

Ad.2.: Zgodnie z danymi Narodowego Instytutu Dziedzictwa (www.nid.pl), na terenie miejscowości Kukowo nie znajdują się zabytki wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków. Najbliższym położonym obiektem zabytkowym jest zespół dworski składający się z dworu, oficyny, 2 obór, parku i ogrodu botanicznego. Powyższe zabytki znajdują się w miejscowości Siejnik, w odległości ok. 2,8 km od granic planowanej inwestycji oraz obszaru jej oddziaływania (Rysunek nr 2). Ze względu

na niewielką skalę oddziaływania oraz istotną odległość względem obiektów zabytkowych, przedmiotowa inwestycja nie będzie miała wpływu na zabytki chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Rysunek 2 Usytuowanie przedmiotowej inwestycji względem najbliższych położonych zabytków (www.mapy.zabytek.gov.pl).

Ad.3.: Przedmiotowa inwestycja została zaplanowana w miejscowości Kukowo, gmina Olecko. Analizowany teren znajduje się poza obszarami form ochrony przyrody. Bezpośrednie otoczenie działki o nr ewid. 57/2 stanowią głównie tereny użytkowane rolniczo (pola uprawne, pastwiska), płaty leśne oraz droga krajowa nr 65. Są to cechy krajobrazu wiejskiego. Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski, zaproponowanym przez Kondrackiego (2002), miejscowość Kukowo znajduje się na obszarze mezoregionu Pojezierza Elckiego, który charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Najwyższe wzniesienia dochodzą do wysokości ok. 180 m. n.p.m., tworząc łukowato wygięte ciągi moren czołowych. Gminę Olecko cechuje znaczne zalesienie oraz jeziorność.

Fotografia 1 Wypas zwierząt na okolicznych pastwiskach (źródło: zbiory własne).

Fotografia 2 Pola uprawne przeważają w lokalnym krajobrazie (źródło: zbiory własne).

Fotografia 3 Przydrożna aleja drzew zminimalizuje widoczność planowanej inwestycji (źródło: zbiory własne).

Ad.4.: Poniżej przedstawia się rozszerzoną analizę porównawczą dla wszystkich wariantów uwzględnianych podczas wyboru tego, który będzie możliwy do realizacji i będzie najkorzystniejszy dla środowiska.

Tabela 1. Porównanie wariantów inwestorskiego i alternatywnych

	Wariant Inwestora	Pierwszy racjonalny wariant alternatywny	Drugi racjonalny wariant alternatywny
Lokalizacja	dz. o nr ewid. 57/4 w m. Kukowo, gm. Olecko	dz. o nr ewid. 57/4 w m. Kukowo, gm. Olecko	dz. o nr ewid. 57/4 w m. Kukowo, gm. Olecko
Obsada zwierząt	39 900 sztuk kur brojlerów	39 900 sztuk kur brojlerów	41 600 sztuk kur brojlerów
Powierzchnia hodowlana	około 2 400 m ²	około 2 400 m ²	około 2 400 m ²
Źródło ciepła	nagrzewnice gazowe	kocioł opalany paliwem stałym	nagrzewnice gazowe
Ilość zapotrzebowania na paszę	około 1 284,96 Mg/rok	około 1 284,96 Mg/rok	około 1 327,86 Mg/rok
Ilość zapotrzebowania na słomę lub torf	około 119,70 Mg/rok	około 119,70 Mg/rok	około 124,80 Mg/rok

Ilość nawozów naturalnych		około 4,1 Mg/rok	około 4,1 Mg/rok	około 4,25 Mg/rok
Ilość gruntów potrzebnych do zagospodarowania obornika		około 23,95 ha	około 23,95 ha	około 24,98 ha
Ilość pobieranej wody na cele pojenia kur		około 2 513,7 m ³ /rok	około 2 513,7 m ³ /rok	około 2 620,8 m ³ /rok
Stężenie NO ₂	maksymalne	9,3 µg/m ³	30,2 µg/m ³	9,3 µg/m ³
	średnioroczne	0,06 µg/m ³	0,08 µg/m ³	0,06 µg/m ³
Stężenie SO ₂	maksymalne	3,6 µg/m ³	77,8 µg/m ³	3,6 µg/m ³
	średnioroczne	0,006 µg/m ³	0,2 µg/m ³	0,006 µg/m ³
Stężenie NH ₃	maksymalne	1586,6 µg/m ³	1586,6 µg/m ³	1654,8 µg/m ³
	średnioroczne	5,3 µg/m ³	5,3 µg/m ³	5,5 µg/m ³
Stężenie H ₂ S	maksymalne	46,9 µg/m ³	46,9 µg/m ³	51,2 µg/m ³
	średnioroczne	0,2 µg/m ³	0,2 µg/m ³	0,2 µg/m ³
CO	maksymalne	zakres skrócony	zakres skrócony	zakres skrócony
	średnioroczne			
Pył PM10	maksymalne	158,3 µg/m ³	158,3 µg/m ³	166,8 µg/m ³
	średnioroczne	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³	0,6 µg/m ³
Pył PM2.5	maksymalne	-	-	-
	średnioroczne	0,08 µg/m ³	0,08 µg/m ³	0,09 µg/m ³
Opad pyłu		max opad 7,1 µg/m ³	max opad 7,1 µg/m ³	Max opad 7,4 µg/m ³
Przekroczenie wartości odniesienia substancji w powietrzu		brak	brak	brak
Normy hałasu	dzień	40,2 dB	40,2 dB	40,2 dB
	noc	35,4 dB	35,4 dB	35,4 dB
Przekroczenia norm hałasu		brak	brak	brak

Zagrożenie dla fauny	brak	brak	brak
Zagrożenie dla flory	brak	brak	brak
Zagrożenie dla form ochrony przyrody	brak	brak	brak
Oddziaływanie na grzyby i siedliska przyrodnicze	brak	brak	brak
Zagrożenie dla JCWP i JCWPd	brak	brak	brak
Oddziaływanie na powierzchnię ziemi z uwzględnieniem ruchów masowych	brak	brak	brak
Oddziaływanie na krajobraz	brak wpływu na walory krajobrazowe	brak wpływu na walory krajobrazowe	brak wpływu na walory krajobrazowe
Zagrożenie dla korytarzy ekologicznych	brak	brak	brak
Zagrożenie dla zabytków i dóbr kulturalnych	brak	brak	brak
Gospodarka odpadami	selektywna zbiórka odpadów i oddawanie ich do zagospodarowania lub wykorzystanie przez uprawnione firmy	selektywna zbiórka odpadów i oddawanie ich do zagospodarowania lub wykorzystanie przez uprawnione firmy	selektywna zbiórka odpadów i oddawanie ich do zagospodarowania lub wykorzystanie przez uprawnione firmy
Zatrudnienie pracowników	nie	nie	nie
Zakład o zwiększonym ryzyku	nie	nie	nie
Oddziaływanie transgeniczne	nie	nie	nie

Zakład dostosowany do konkluzji BAT	tak	tak	tak
Likwidacja przedsięwzięcia	nie przewiduje się rozbiórki planowanego budynku, jednak w przypadku likwidacji inwestycji teren zostanie przywrócony do stanu pierwotnego (pole uprawne)	nie przewiduje się rozbiórki planowanego budynku, jednak w przypadku likwidacji inwestycji teren zostanie przywrócony do stanu pierwotnego (pole uprawne)	nie przewiduje się rozbiórki planowanego budynku, jednak w przypadku likwidacji inwestycji teren zostanie przywrócony do stanu pierwotnego (pole uprawne)

Jak wynika z opisów i analiz dla wariantów, każdy z nich jest możliwy do realizacji z zachowaniem obowiązujących norm chroniących środowisko. Jednakże, po szczegółowym przeanalizowaniu parametrów instalacji we wszystkich wariantach uznano, że wariantem najmniej korzystnym dla środowiska będzie realizacja inwestycji, gdzie zwiększona zostanie liczba zwierząt. Natomiast najkorzystniejszym z punktu widzenia ochrony środowiska będzie zastosowanie obsady budynku w ilości 39 900 sztuk kur i gazu jako paliwa grzewczego w planowanych do realizacji urządzeniach grzewczych.

Ad.5.: Opis metod prognozowania zastosowanych przez wnioskodawcę oraz opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko został przedstawiony w rozdziale 4 *Raportu...* (strony 56-57).

Z poważaniem,

Anna Jakubowska
jakubowska
 Specjalista ds. ochrony środowiska
 tel. 43 611 521 45, e-mail: anna.jakubowska@ekopolska.pl

EKOPOLSKA MOJZESOWICZ
 Spółka Komandytowa
 Gogolinek 22, 86-011 Wtelno
 NIP: 967 135 48 53 REGON: 341296982

Otrzymują:

1. Adresat,
2. a/a.